

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/93/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119201649
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2119201649.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Janka Benkovičová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. X, E., zastúpený: RIBÁR & PARTNERS, s.r.o., so sídlom, Halenárska 18A, Trnava, IČO: 53 191 030, proti žalovaným: 1/ PEROCK a. s., Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 51 914 158, zastúpený: AKAIS, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 53 864 611, a 2/ HV-Centrum, s.r.o., Bajkalská 29/E, Bratislava, IČO: 36 792 284, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17C/36/2019-204 zo dňa 18.08.2021, takto

rozhodol:

Odvolanie žalobcu voči napadnutej časti výroku I. o d m i e t a .

Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti p o t v r d z u j e .

Žalovanému 1/ sa voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalovanému 2/ sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. návrh na prerušenie konania zamietol, výrokom II. žalobný návrh zamietol, výrokom III. žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% a výrokom IV. žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 42a ods. 1, 2, § 42b ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vychádzajúc z vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení, súd má za to, že žalobu žalobcu je nutné ako nedôvodnú zamietnuť. Žalobný nárok uplatnený žalobcom v tomto konaní je nárokom na určenie neúčinnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ dňa 17.10.2018 v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obsahom tohto práva je oprávnenie domáhať sa tzv. relatívnej neúčinnosti tých právnych úkonov dlžníka, ktoré spĺňajú pojmové znaky ukracovania veriteľa. Subjektívne odporové právo veriteľa je osobitným hmotnoprávnym oprávnením, ktoré sa realizuje žalobou v klasickom sporovom konaní, kde veriteľ vystupuje ako žalobca a uvedená tretia osoba je ním označená ako žalovaný. V prípade úspechu v spore dosiahne veriteľ v pozícii žalobcu vydanie rozsudku, ktorým súd určí relatívnu neúčinnosť odporovaného právneho úkonu medzi dlžníkom a treťou osobou vo vzťahu k veriteľovi. Právoplatnosťou tohto rozsudku sa konštituuje povinnosť tretej osoby strpieť exekúciu na tú

časť svojho majetku, ktorá predstavuje prírastok rovnajúci sa prospechu tretej osoby z odporovaného právneho úkonu.

Účelom odporovacej žaloby je tak ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený.

Odporovacia žaloba je tak právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z uvedeného tak vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú.

Prvým a základným predpokladom úspešného uplatnenia subjektívneho odporového práva veriteľa je teda existencia veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu, v rámci ktorého existuje subjektívna povinnosť dlžníka plniť veriteľovi dlh a oprávnenie veriteľa požadovať splnenie tohto dlhu. Ide tak o požiadavku na existenciu tzv. vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. V predmetnom konaní žalobca existenciu vymáhateľnej pohľadávky voči dlžníkovi nepreukázal, túto skutočnosť napokon ani nepopieral, odkazoval iba na rozdielnu prax súdov.

Súd v danej veci aplikoval aktuálne platnú judikatúru Najvyššieho súdu SR, rozsudok NS SR zo dňa 24. júna 2020, sp. zn. 6Cdo/237/2017, v zmysle ktorého „vymáhateľnou pohľadávkou“ podľa ust. § 42a ods. 1 OZ je taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, a teda pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím, alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Nakoľko v konaní nebola preukázaná vymáhateľná pohľadávka, t. j. priznaná vykonateľným rozhodnutím, uvedený nedostatok žaloby je tak dôvodom jej zamietnutia. Opačný názor, podľa ktorého pod vymáhateľnou pohľadávkou treba rozumieť žalovateľnú pohľadávku, podrobila kritike aj právna teória (porovnaj Fekete, L.: Občiansky zákonník I. Veľký komentár, Bratislava, : Eurokódex 2011, str. 326; JUDr. Jaromír Svoboda a kolektív. Občiansky zákonník. Komentár a súvisiace predpisy, EUROUNION, spol. s r.o., Bratislava 2005, str. 101- 102). Ak by pre rozhodnutie o neúčinnosti právneho úkonu bola postačujúca len existencia žalovateľnej pohľadávky, takéto rozhodnutie by nemohlo splniť svoj účel, ak by následne (po jeho vydaní) z rozličných dôvodov pohľadávka veriteľa nenadobudla kvalitu vykonateľnej pohľadávky. Išlo by len o akademické (teoretické) rozhodnutie, neslúžiace praktickej potrebe ochrany veriteľa, čo odporuje jednej zo základných zásad občianskeho súdneho konania, a to zásade „efektivity.“

Nakoľko sa žalobcovi v konaní nepodarilo preukázať existenciu vymáhateľnej pohľadávky, ako hlavný predpoklad úspešnosti odporovacej žaloby, súd žalobný návrh v celom rozsahu zamietol, tak ako je uvedené vo výroku II. rozsudku.

Súd vo výroku I. rozsudku zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia trestného konania vedeného na NAKA-západ, nakoľko tento návrh súd vyhodnotil ako nedôvodný. Trestné konanie vzhľadom na neexistenciu vymáhateľnej pohľadávky ako podstatnej náležitosti pre úspešnosť odporovacej žaloby nemá žiadnu relevanciu k tomuto konaniu, resp.

nedostatok vymáhateľnej pohľadávky nie je schopné nahradiť. Súd sa tak nestotožňuje s názorom, že trestné konanie môže zvrátiť rozhodnutie súdu v tejto veci, súd si v zásade sporné otázky vie vyriešiť v tomto konaní samostatne, bez potreby prerušenia tohto konania. Na základe uvedeného súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žalovaný 1/ mal vo veci plný úspech, vznikol mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, a to v plnom rozsahu. Keďže žaloba bola zamietnutá aj voči žalovanému 2/, avšak tento si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, pričom mu v konaní ani žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca s návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP. Domnieva sa, že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. V dôsledku toho súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď bez ďalšieho vydal rozsudok, čím znemožnil žalobcovi uskutočniť jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie tohto elementárneho procesného práva vníma v dvoch sférach. V prvom prípade je toho názoru, že súd prvej inštancie nevykonal žalobcom navrhnutý dôkaz, ktorý mal preukázať významnú skutočnosť pre posúdenie žalobného nároku, ktorá je medzi stranami sporná. Podľa nálezu Ústavného súdu SR z 21.11.2019 spisovej zn. II. ÚS 168/2019 „Ak všeobecný súd nevykoná dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento má preukazovať takú, medzi stranami konania spornú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie žalobného nároku významná, či dokonca rozhodujúca, znemožní tým strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Znamená to vo svojich dôsledkoch aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Žalobca v súdnom konaní deklaroval, že navrhované dôkazy (výsluch svedka F. C., strán sporu a skutočnosti vyplývajúce z prejednávanej súvisiacej trestnej veci) majú preukázať tvrdenia najmä, no nie výlučne, o úmysle dlžníka – žalovaného 1/ ukrátiť svojho veriteľa – žalobcu. Úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa je pritom jeden zo základných predpokladov úspešného odporovania právneho úkonu.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021, sp. zn. 5Cdo/107/2019: „Ako už vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018 procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodnúť, ale neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.“

Tvrdí, že súd prvej inštancie nevyvodil žiadny z troch argumentov predpokladanými Najvyšším súdom SR v cit. rozsudku. Súd prvej inštancie „považoval prebiehajúce trestné konanie vzhľadom na neexistenciu vymáhateľnej pohľadávky ako podstatnej náležitosti pre úspešnosť odporovacej žaloby za irelevantné a nestotožnil sa tak s názorom žalobcu, že trestné konanie môže zvrátiť rozhodnutie

súdu v tejto veci“. Takýto názoru súdu je unáhľený, nesprávny a nezohľadňujúci tvrdenia žalobcu v konaní. Žalobca súd prvej inštancie oboznámil s tým, že v predmetnom trestnom konaní bola uplatnená škoda spôsobená podvodným trestným konaním. Preto navrhol prerušenie tohto konania v zmysle § 162 ods. 1 písm. a) CSP. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na praktický problém spojený s plynutím trojročnej lehoty na podanie odporovacej žaloby počítanej odo dňa vykonania právneho úkonu, ktorý je odporovateľný, a to v kontexte všeobecnej časovej náročnosti sporových konaní (v ktorých si veritelia môžu uplatniť svoje pohľadávky a na konci ktorých môžu tieto pohľadávky nadobudnúť atribút vykonateľnosti). Ak by sa aj žalobca stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o vymáhateľnosti pohľadávky, neprichádzala by do úvahy preto pre neho iná možnosť, ako počas prebiehajúceho konania o svojej pohľadávke adresovať odporovaciu žalobu. V inom prípade sa vystavuje riziku márneho uplynutia spomínanej 3-ročnej lehoty na podanie takejto žaloby. Podľa názoru žalobcu bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie prerušiť konanie v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP, keďže rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v konaní oprávnený riešiť. Postup zvolený Okresným súdom Trnava v danom konaní považuje žalobca v súvislosti s vyššie uvedeným za predčasný a neprímerane zvýhodňujúci žalovaného. Aj týmto spôsobom bolo žalobcovi znemožnené uskutočniť jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/. Uviedol, že má za to, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, nakoľko súd správne skonštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca nepreukázal existenciu vymáhateľnej pohľadávky, ako hlavný predpoklad úspešnosti odporovacej žaloby, a teda z toho titulu súd žalobný návrh v celom rozsahu zamietol, pričom uvedené skutočnosti súd dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil.

Súd vo výroku I. rozsudku správne zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia trestného konania, nakoľko tento návrh súd správne vyhodnotil ako nedôvodný. Trestné konanie vzhľadom na neexistenciu vymáhateľnej pohľadávky ako podstatnej náležitosti pre úspešnosť odporovacej žaloby nemá žiadnu relevanciu k tomuto konaniu, resp. nedostatok vymáhateľnej pohľadávky nie je schopné nahradiť. Súd sa správne nestotožnil s názorom, že trestné konanie môže zvrátiť rozhodnutie súdu v danej veci.

Súd v konaní poukázal jednak na rozhodovaciu prax súdov, na aktuálne platnú judikatúru Najvyššieho súdu SR (rozsudok NS SR zo dňa 24. júna 2020, sp.zn. 6Cdo/237/2017) v zmysle ktorého „vymáhateľnou pohľadávkou“ podľa ustanovenia § 42a ods. 1 OZ je taká pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím, alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu.

Na úspešnosť odporovacej žaloby teda nebol splnený základný predpoklad, t.j. nebola preukázaná vymáhateľná pohľadávka, t.j. pohľadávka priznaná vykonateľným rozhodnutím.

Nie len, že žalobca v konaní nepreukázal dostatočnú právnu silu svojej pohľadávky, ale žalovaný 1/ dokonca maximálne spochybňuje jej vznik. Pohľadávka mala vzniknúť z titulu údajných pôžičiek na základe zmlúv o pôžičke podpísaných aj za veriteľa a tiež za dlžníka iba žalobcom, čo podľa názoru maximálne spochybňuje relevantnosť a reálnosť údajných pôžičiek. Za dlžníka - žalovaného 2/ mal zmluvy žalobca podpísať údajne na základe generálneho plnomocenstva, čo súčasná rozhodovacia prax súdov v predmetných prípadoch vylučuje.

Zároveň opätovne poukazuje na skutočnosť, že údajné pohľadávky žalobcu (ktoré mali vzniknúť v rokoch 2007 až 2009) sú z dôvodu plynutia času premlčané, a teda predmetné pohľadávky, ak by boli uplatnené žalobou voči dlžníkovi na plnenie, by z uvedeného dôvodu neboli s istotou priznané.

Vyjadrenia žalobcu v konaní, a tiež v odvolaní neobsahuje ani jeden dôkaz o tvrdení, že došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu majetku dlžníka, teda o odňatie možnosti, aby sa pohľadávka veriteľa mohla reálne uspokojiť. Žalovaný 1/ zaplatil za nehnuteľnosti kúpnu cenu, ktorá bola podložená znaleckým posudkom č. 192/2018 zo dňa 26.07.2018, ktorý vypracoval Ing. Anton Fuzák, so sídlom P. Pazmáňa 22 Trnava – znalec z odboru Stavebníctvo. Aj táto skutočnosť preukazuje, že spoločnosť HV – Centrum nepredala predmetné nehnuteľnosti „pod cenu“ za účelom ukrátenia veriteľa, práve naopak kúpna cena bola riadne dohodnutá a adekvátne za predmet kúpy. V nadväznosti na uvedené, nemožno skonštatovať, že bola naplnená ani jedna z podmienok odporovateľnosti právneho úkonu, a to skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa a ani preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Všeobecný opis náležitosti odporovateľnosti právnych úkonov nemôže odstrániť dôkaznú núdzu v ktorej sa žalobca ocitol. Zo žaloby teda nevyplýva preukázanie vymáhateľnej pohľadávky, ani, že konkrétny právny úkon dlžníka ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky. Žalobca zároveň nepreukázal žiadny ani nepriamy úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

Na základe vyššie uvedených skutočností má za to, že prvostupňový súd vec správne posúdil, a dostatočne a zrozumiteľne odôvodnil svoje závery. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 17C/36/2019-204 zo dňa 18. augusta 2021 potvrdil a aby priznal žalovanému 1/ náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v celom rozsahu.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 01.03.2019 domáhal určenia, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalovaným 1/ ako kupujúcim a žalovaným 2/ ako predávajúcim zo dňa 17.10.2018, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností Okresného úradu Trnava, katastrálny odbor, pre okres Trnava, obec Trnava, kat. úz. E. na LV č. XXXXX, parcela C KN č. 577/5 zastavané plochy a nádvoria o výmere 684 m², parcela C KN č. 590/10 zastavané plochy a nádvoria o výmere 136 m², parcela C KN č. 590/12 zastavané plochy a nádvoria o výmere 1 m², parcela C KN č. 590/13, zastavané plochy a nádvoria o výmere 22 m², ktorej vklad povolil Okresný úrad Trnava, katastrálny odbor, dňa 24.10.2018 pod č. V 7525/13 a k hnutelným veciam- práva vyplývajúce zo stavebného povolenia Mesta Trnava č. OSa2P/35826-83735/2009/Ča zo dňa 18.12.2009 na stavbu „Bytový dom s polyfunkciou TROFEO“, je voči žalobcovi neúčinná. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý žalobu, ako aj návrh žalobcu na prerušenie konania, zamietol.

Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

Odvolačný súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny skutkovým zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu. Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľa uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Za aplikácie relevantných zákonných ustanovení bol rozsudok súdu prvej inštancie posudzovaný odvolacím súdom v zmysle odvolacích dôvodov žalobcu, ktorý vo včas podanom odvolaní namietal jednak 1/ že súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Tieto majú preukázať tvrdenia najmä, no nie výlučne, o úmysle dlžníka – žalovaného 1/ ukrátiť svojho veriteľa – žalobcu. Úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa je pritom jeden zo základných predpokladov úspešného odporovania právneho úkonu. 2/ Súd prvej inštancie „považoval prebiehajúce trestné konanie vzhľadom na neexistenciu vymáhateľnej pohľadávky ako podstatnej náležitosti pre úspešnosť odporovacej žaloby za irelevantné a nestotožnil sa tak s názorom žalobcu, že trestné konanie môže zvrátiť rozhodnutie súdu v tejto veci“. Podľa názoru žalobcu bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie prerušiť konanie v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP, keďže rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v konaní oprávnený riešiť.

V zmysle čl. 8 základných princípov CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 185 ods. 1 a 2 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (ods. 1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 2).

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

V zmysle § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

Citované ustanovenia zakotvujú dôkaznú povinnosť strán v sporovom konaní, teda povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na sporových stranách. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe

vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu (§ 185 ods. 2 a 3 CSP), je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Žalobca si žalovaný nárok voči žalovanému uplatňoval ako nárok na určenie neúčinnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ dňa 17.10.2018 v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Obsahom tohto práva je oprávnenie domáhať sa tzv. relatívnej neúčinnosti tých právnych úkonov dlžníka, ktoré spĺňajú pojmové znaky ukračovania veriteľa.

Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že prvým a základným predpokladom úspešného uplatnenia subjektívneho odporového práva veriteľa je teda existencia veriteľsko-dlžníckeho záväzkového vzťahu, v rámci ktorého existuje subjektívna povinnosť dlžníka plniť veriteľovi dlh a oprávnenie veriteľa požadovať splnenie tohto dlhu. Ide tak o požiadavku na existenciu tzv. vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. V predmetnom konaní žalobca existenciu vymáhateľnej pohľadávky voči dlžníkovi nepreukázal, túto skutočnosť napokon ani nepopieral, odkazoval iba na rozdielnu prax súdov.

O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP je daný, ak súd zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné.

Odvolací súd je v rámci systému neúplnej apelácie, až na procesným kódexom vymedzené výnimky, viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, pričom svoju pozornosť primárne zameriava na skúmanie vecnej správnosti a zákonnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu dôvodov uplatnených v odvolaní (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 152/2010 zo dňa 20.04.2010). Keďže odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi, rešpektujúc limity vyplývajúce z podstaty neúplného apelačného systému, považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie z pohľadu odvolacích dôvodov uvádzaných žalobcom za správne. Odvolací súd má za to, že tvrdenia žalobcu, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktoré majú preukázať tvrdenia najmä, no nie výlučne, o úmysle dlžníka – žalovaného 1/ ukrátiť svojho veriteľa – žalobcu, keď úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa je pritom jeden zo základných predpokladov úspešného odporovania právneho úkonu a bolo povinnosťou súdu prvej inštancie prerušiť konanie v zmysle ust. § 162 ods. 1 písm. a) CSP, keďže rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v konaní oprávnený riešiť, vzhľadom na závery súdu prvej inštancie, pre ktoré žalobu zamietol, ani vykonanie dokazovania navrhnutého žalobcom (aj s ohľadom na sudcovskú koncentráciu konania) a prerušenie konania, kde sa mala vyriešiť otázka, ktorú súd nie je oprávnený v tomto konaní riešiť, nemali relevantný význam. Už súd prvej inštancie uviedol, že základným predpokladom úspešného uplatnenia subjektívneho odporového práva veriteľa je požiadavka na tzv. vymáhateľnú pohľadávku, ktorú žalobca nepreukázal, a ktoré návrhy žalobcu aj pri ich realizácii, by tento základný predpoklad nenahradili, aj keď odvolací súd nezdieľa právny názor súdu prvej inštancie v tom, aká je to tzv. vymáhateľná pohľadávka.

Avšak vyhodnotiac odvolacie dôvody odvolateľa ako neopodstatnené, keďže vo veci nedošlo zo strany súdu k nesprávnemu procesnému postupu súdu, znemožňujúcemu realizáciu práv žalobcu a vykonanie dokazovania navrhnutého žalobcom nemalo relevanciu s ohľadom na závery súdu prvej inštancie, pre ktoré návrh zamietol a nezistiac ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal prihliadnuť z úradnej povinnosti, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku vo veci samej ako i v závislom výroku o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Odvolanie žalobcu smerovalo aj voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania.

Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné.

Jednou z objektívnych náležitostí odvolania je, že musí smerovať proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné podať odvolanie. Na rozdiel od právnej úpravy obsiahnutej v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok bola zmenená koncepcia prípustnosti odvolania proti uzneseniu. Proti tejto forme súdneho rozhodnutia totiž vo svojej podstate odvolanie prípustné nie je. Pripúšťa sa len v tých prípadoch, ktoré sú v zákone taxatívne vypočítané (por. Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1195).

V zmysle ust. § 357 písm. n) CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164. Zo znenia citovaného ustanovenia je zjavné, že zákon pripúšťa podať odvolanie proti uzneseniu o prerušení konania. V predloženej veci však súd

prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, pričom proti zamietajúcemu uzneseniu odvolanie nie je prípustné (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obo/15/2018 zo dňa 4. decembra 2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/11/2018 zo dňa 20. júna 2019).

Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade odvolanie smerovalo aj proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, nemohol odvolací súd rozhodnutie v odvolaní napadnutej časti výroku I. (súd návrh na prerušenie konania zamietol) preskúmať a rozhodnúť, ale musel odvolanie v súlade s ust. § 386 písm. c) CSP odmietnuť.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol im nárok na náhradu trov konania. V prípade žalovaného 2/ však z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný 2/ v odvolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčíslil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu možné rozhodnúť priamo tak, že sa mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Na základe vyššie uvedeného preto odvolací súd žalovanému 1/ ako v plnom rozsahu úspešnej strane v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, avšak žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).